

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Leges Ecclesiasticae Edmwndi Regis Angliae A Saecvlaribvs Svis
Segregatae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

illa omnia distribuerem, meque ipsum insuper pro vestrarum animarum salute impenderem. Quippe quoniam me ipsum a vestrae sanctitatis studio cupio & spero corroborari super eo, in quo Dominus Deus nos operarios constituit. Et multa, quibus onus pontificatus exponit, subdidit: Idcirco humiliter, quasi indignus, sed deuotus, precor & hortor sanctitatem vestram, ne tepide & negligenter in regimine animarum conuerseremini, vt non in tempore tremendæ vindictæ conqueratur de vobis Dominus, dicens: *Pastores non pascebant gregem meum, sed semetipsos.* Et iterum: *Principes extiterunt, & ego ignoravi.* Sed potius curemus familiæ Domini, super qua nos constituit rectores, cibum dare in tempore suo, mensuram tritici, probatam scilicet doctrinam. Et quamuis meritorum qualitate non præsumam consolari & hortari quemquam, quippe qui solus indignus, & innumerabilium culparum reus, gaudeo & indigeo fraternis admonitionibus fideliter corroborari, tamen propter antiquam auctoritatem prædecessorum meorum, beatæ scilicet memoriæ Augustini, & aliorum sanctorum, quorum studiis regula Christianitatis; primum de hac archiepiscopali sede cunctis finibus Anglorum innotuit; idcirco istos diuinos apices ad utilitatem omnium vestrum caraxare decreui, quatenus rex augustissimus egregio vocabulo Edmundus cum omni populo suo imitari gaudeat, quod in nobis & ex nobis audiatur, omnesque gentes, quæ vndique regali imperio ipsius subiectæ sunt, titulos liquidæ nostræ conuersationis ouanter sequi ament & delectent.

CIRCA
ANNVM
CHRISTI
944.

LEGES ECCLESIASTICÆ

EDMVNDI REGIS ANGLIÆ A SÆCVLARIBVS

SVIS SEGREGATÆ.

TITVLI CAPITVLORVM PARTIS I.

I. De vita castitate eorum qui sacris initiantur.	IV. De eo qui monialem stuprarit, & de adulterio.
II. De decimis & censu ecclesiastico, siue primitiis seminum.	V. De fani instauratione.
III. De homicidio.	VI. De peierantibus, & iis qui barbara factitarunt sacrificia.

H iij

Pars II. huc nihil exhibet.

TITVLI CAPITVLORVM PARTIS III.

I. <i>De homicidio.</i>	IV. <i>De sanguine effuso.</i>
II. <i>De eo qui alium oppugnarit in
ade sacra, aut oppido regio.</i>	V. <i>Gratias agit, quod eum in pro-
figandis furibus adiuerint.</i>
III. <i>De pugna & homicidii multæis.</i>	

P A R S P R I M A.

P R O O E M I V M.

EDMUNDVS rex ipso solenni paschatis festo frequen-
tem Londini tam ecclesiasticorum quam laicorum
Coetum celebrauit, cui interfuerunt Oda, & Vvulstanus
archipræful, plurimique alii episcopi, vt animorum suo-
rum, & eorum omnium qui eis curæ sunt, consuleretur
saluti.

C A P I T V L A.

I.

Imprimis qui sacris sunt initiati, atque ex quibus popu-
lus Dei virtutis exemplum petere debet ad imitandum,
caste (vt eorum feret ordinis ratio) siue viri, siue mulieres
fuerint, vitam traducunt: sin minus id fecerint, prout il-
lorum se habent normæ, plectuntor, omni scilicet sua pos-
sessione terrena multantor viui, & (nisi mores in melius
emendauerint) mortui sacra prohibentor sepultura.

II.

Christianus quisque decimas feminum primitias, num-
mumque eleemosynarium illum religiose pendito : qui
non soluerit, anathema esto.

III.

Si quis hominis Christiani sanguinem effuderit, ad re-
gium conspectum (etsi ei seruerit) non admittitor, ni prius
id sceleris, iuxta ac fuerit ei ab episcopo imperatum, com-
pensarit.

IV.

Si quis monialem stuprarit, aut instar homicidæ com-
pensato, aut sacra sepultura prohibetor. Idem iuris esto, si
quis adulterio commisso coniugium violarit.

V.

Episcopus omnis suis ipsius sumptibus domum Dei in-

staurato, regemque de reliquis sacris ædibus (id quod valde est necessarium) compositè ornandis commo-
neto.

VI.

Qui peierarint, aut barbara factitarint sacrificia, diuinis omnibus (ni ocius resipuerint, animumque in melius emendarint) perpetuum arcentor.

P A R S T E R T I A.

P R O O E M I V M.

Ego Edmundus rex omnibus qui in ditione ac potestate mea sunt, senibus ac iuuenibus, clare significo, me a scientissimis regni mei in celebri tam ecclesiasticorum quam laicorum frequentia studiose requisuisse quo tandem pacto Christiana proueretur fides. Atque nobis omnibus commodissimum visum est, ut amorem ac mutuam inter omnes benevolentiam per omnem ditionem nostram foueamus. Etenim nos omnes harum tædet quotidianarum pugnarum, & propterea ad hunc modum statuimus:

C A P I T V L A.

I.

Si quis alium posthac interfecerit, solus cum interfecti cognatis inimicitias capitales suscipito, ni integram capitales eius æstimationem (cuiuscumque is fuerit conditionis) amicorum ope fretus intra duodecim menses persoluerit. Sin eum cognati eius pro derelicto habuerint, neque vero quidquam pendere voluerint, ipse inimicitias subito solus, ac illi pro inimicis non habentor. Ei tamen interim cognati eius victum ne suppeditanto, neve cum eo pacem habento: id quod si quis eorum fecerit, fortunis suis omnibus regi mulctator, & qui prius cognatum suum pro derelicto habuit, is iam cognatis interfecti pro inimico habetor. Atqui si alium quemcumque præter interfectorem ipsum cognatorum quisquam ultus persecutusque fuerit, is fortunis suis omnibus mulctatus, regi, & omnibus amore eum prosequentibus, pro inimico putandus est.

II.

Si quis ad templum opidumve regium confugerit, eumque alius oppugnarit, damnove affecerit, is, prout antea effati sumus, tenetor.

III.

Nulla pugnae aut homicidii nomine irrogata remittitor multa.

IV.

Clare autem significo, non fore ei qui sanguinem humanum effuderit suffugio domum meam, ni prius Deo ac cæsi cognatis cumulate satisfecerit, & præterea impleuerit quodcumque ei fuerit ab episcopo, in cuius id diocæsi acciderit, imperatum.

V.

Maximas autem Deo & vobis omnibus ago gratias, qui me auxilio vestro in hac pacis, quam nunc ad profligandos fures sanciuimus, lege adiuuistis, ac vehementer confido, eo vos propensius nobis in posterum opitulatos, quo huius decreti obseruatio magis videbitur necessaria.

Hæc addita
sunt ex alio
manuscri-
pto.

*Quomodo desponsanda virgo, & quibus ritibus
procedendum sit.*

I.

Si quis virginem ducere aut feminam voluerit, ipsa & amicis suis consentientibus, debitum est, cum ex iure diuino, tum ex humana institutione, vt sponsus primo non solum fidem præbeat de prælocutis perimplendis, sed vna etiam cautionem se eam ita cupere, vt secundum legem Dei eam habeat vxorem, & hoc etiam vadient amici eius.

II.

Tum habenda victus ratio, & sciendum est quis eos sustinuerit. Stipuletur hoc sponsus ipse, idemque pariter amici eius.

III.

Edicat iam tum sponsus, qua bonorum parte vxorem donat, præter hanc quam ex eius beneplacito ipsa prius cooptauerit.

IV.

Sin & ipsa eum superuixerit (quod siquidem eueniat)
tunc

Prisca do-
tationis
formula.

tunc iustum est vt ipsa habeat dimidiam partem omnium bonorum, & si prolem inter se susceperint, integritatem ipsam, donec transeat ad secundas nuptias.

V.

Sponsiones autem vir quas iam pactus est cautione interposita illibatas semper custodito, & amici sui eas vadianto.

VI.

Si de omnibus iam inter ipsos conuenit, spondeant consanguinei suam consanguineam vxorem ei qui illam petiit, vitæ etiam integram fore, satisfactionemque accipiant de celebrandis nuptiis.

VII.

Si maritus eam postea de territorio Thani (*seu baronis*) quo iam nutrita est, eduxerit in alterius Thani territorium, cautione satisfactum sit amicis suis, quod exinde nemo ei inferet iniuriam. Et si ipsa contra mali quid patrauerit, prompti sint amici eius marito facere emendationem, si ipsa non habuerit vnde compensauerit.

VIII.

Nuptiali huic dationi missalis aderit sacerdos: is de iure eorum coniunctionem Dei benedictione in omnem felicitatis plenitudinem promouebit.

IX.

Caute etiam prouidendum est, vt intelligatur nullum inter eos esse consanguinitatis vinculum, ne iuste postea separentur qui iniuste primitus iungebantur.

LEGVM ECCLESIASTICARVM

EDMVNDI REGIS PRISCA VERSIO.

TITVLI CAPITVLORVM PARTIS I.

I. De castitate ordinatorum.	IV. De fornicatione cum nunna, vel sanctimoniali, & de adulterio.
II. De decimis & aliis debitis ecclesie.	V. De apparatione ecclesiarum.
III. De homicidio.	VI. De periurio & liblaco.

P R O O E M I V M.

EDMVNDVS rex congregauit magnam Synodum Dei ordinis & sæculi apud London ciuitatem in sancto
Concil. Tom. 25.